

IV. SEMINÁŘ

Identifikace věcí, někdy také kriminalistické identifikační zkoumání věcných důkazů,

1) mechanoskopie

je to část kriminalistické techniky, která se zabývá zákonitostmi vzniku a metodikou vyhledávání, zajišťování a zkoumání stop nástrojů a jiných technických prostředků za účelem jejich identifikace a zjišťování způsobů jejich použití.

Nástrojem se rozumí každý předmět, s jehož pomocí lze překonat nějakou překážku.

Druhy nástrojů:

- sériově vyráběné a neupravené
- sériově vyráběné a následně upravené (ohnutý šroubovák)
- individuálně zhotovené
- náhodně nalezené předměty (tyče, kameny)

-objektem jsou zejména nástroje a objekty, na kterých jsou stopy nástrojů, úlomky nástrojů a části napadených objektů (piliny, třísky)

-každý předmět má na svém povrchu specifický mikrorelief, který vychází ze znaků POLOTOVARU (původní polotovaru-odlitek, výkovek), znaků OPRACOVÁNÍ (frézování, broušení, pilování), znaků OPOTŘEBOVÁNÍ (vznik použitím nástroje), znaků OPRAV a znaků POŠKOZENÍ.

-podle identifikační hodnoty dělíme na ZNAKY OBECNÉ – ZNAKY ZVLÁŠTNÍ

- mechanoskopické stopy – PLOŠNÉ (otisky) a PLASTICKÉ (objemové-tlak, tah, krut, smyk)

-plastické dělíme na

- o vtisky (ploska kladiva-málo časté)
 - o rýhy (sešinuté stopy-posuv jednoho subjektu)
 - o soustav rýh
 - o stopy zhmožděné (opakovaně použitý nástroj na jednom místě)
 - o stopy kombinované
- vyhledání nečiní problému, zajištění in natura, fotografováním a odléváním

- zkoumání optické (mikroskopy atd.)
- druhová nebo individuální identifikace
- individuálně lze identifikovat jen nástroje, které mají malý počet funkčních částí (nůžky, kleště, sekáče atd.), složité vytváří „změť stop“ (brusky, pilníky)
- individuálně lze identifikovat nástroje podle jeho částí (např. odlomená špička)
- zkoumání zámků, plomb a pečetí
- zámky (stavební, nábytkové, visací a speciální)

2) kriminalistická balistika

se zabývá mechanismem výstřelu, pohybem střely v hlavní zbraně, dráhou střely při letu na cíl a jejími destruktivními účinky v cíli. Kromě toho zkoumá funkčnost zbraní a povýstřelové zplodiny.

- objektem-zbraně, náboje (střelivo), předměty zasažené a povýstřelové zplodiny
- cílem zkoumání – identifikace zbraně nebo střeliva, vzdálenost výstřelu, ztotožnění osoby střelící atd.
- vstřel, nástřel, zástřel a průstřel, také vstřel-střelný kanál-výstřel
- druhy zbraní:
 - o sečné, bodné, řezné
 - o střelné zbraně
 - mechanické (luky, praky, kuše)
 - plynové (plynovky, vzduchovky)
 - palné (střela vymrštěna uvolněnou chemickou energií střelného prachu)
 - lafetované (minomety, těžké kulomety, děla)
 - ruční (dlouhé a krátké, jednotný-mnohotný náboj)
- dělení podle vývrtu hlavně (hladké, drážkované, polygonální)

- náboje – ráže (mm, palce, nebo tzv. smluvená čísla podle množství olova-u dlouhých zbraní brokových), délka nábojnice, tvar, tvar dna a způsob upevnění střely
- důležité zkoumání střely – otisky a stopy z hlavně, jsou jednotné (ocelové) a plášťové (jiný plášť a jádro-ocel a plech atd.)
- speciální střelivo (průbojné, zápalné, třeskové nebo-li expanzní atd.)
- určuje se skupinová příslušnost (dle stop podle katalogu zbraní) a individuální určení zbraně a nábojnic (střel)
- zkoumání povýstřelových zplodin (kovové, nekovové části saze a zbytky prachové náplně zachycené na předmětu zkoumání), krátký dolet (cca 2 m u krátkých a cca 3m u dlouhých zbraní) – slouží k určení vzdálenosti střelby)
- kouřová dutina, zhmoždění okrajů rány

3) kriminalistické zkoumání listin a písmo psacích strojů

Zkoumá listiny, doklady, ceniny a platidla

- cílem zkoumání listin a dokumentů je zjištění pravosti, pozměněnosti či úpravy
- zkoumá písemnosti
 - o pravé
 - o padělané
 - o pozměněné
 - o znehodnocené
- základní metody u listin a písemností
 - o vizuální zkoumání
 - o mikroskopické zkoumání
 - o polarizace světla (zkoumání spálenin – odstranění odrazů)
 - o zkoumání v ultrafialových paprscích (efekt LUMINISCENCE-odraz dopadu ultra. paprsků, např. čtení tajného písma)
 - o zkoumání v infračerveném záření (je pronikavější než viditelné), tzn. zkoumá materiály, které pohlcují infračerv. záření (tuha, tuš atd.)
 - o rentgenové záření
 - o technická fotografie

- chromatografie
- chemické zkoumání
- technická ochrana písemností
 - vodotisk (průsvitka, vodoznak)
 - ochranné proužky
 - hologramy
 - ochranná vlákna
 - iridentní pás (pruh na ploše papíru, který má odlišnou barvu v kolmém a šikmém osvětlení)
 - tiskové techniky (GILOŠ-souvislá vrstva husté geometrické sítě, IRISOVÝ tisk-plynulé přecházení jedné barvy ve druhou, atd.)
 - tiskové barvy
 - tiskový papír
- základní způsoby pozměňování, padělání a poškozování listin atd.
 - mechanické odstranění části textu
 - rozpuštění textu
 - dopisování textu
 - výměna části textu
 - poškození nebo zničení (roztrháním, rozmočením, zakrytím a spálením)
- zkoumání písma psacích strojů

4) kriminalistická diagnostika

patří sem kriminalistická chemie, elektrotechnika, zkoumání vad kovových a nekovových materiálů (defektoskopie a metalografická expertiza)

- kriminalistická chemie- zkoumá vlastnosti, složení a vnitřní stavbu chemických látek (nejčastěji léky, omamné a psychotropní látky a jejich prekursory, zkoumá nátěrové hmoty, ohniska požárů a požářiště, zjišťování příčin vzniku požárů
- kriminalistická fyzikálně-chemická expertiza (povýbuchové splodiny, výbušniny atd.)
- kriminalistická elektrotechnika – zjišťování a zkoumání příčin poruch ele. rozvodů, přenašečů, funkčnosti strojů, závad , atd., zkrátka vše co souvisí s elektrickou energií, zkoumá kabely, rozvody, přístroje,

stroje, elektrickou instalaci, žárovky, ale i vzorky oděvů se stopami atd.

- zkoumání vad kovových a nekovových materiálů- zkoumá příčiny za jakých došlo ke vzniku poškození nebo poruchy kovových materiálů, pneumatik, skla, tkanin, plastických hmot atd. –je to DEFEKTOSKOPIE, typicky vady kovových a nekovových součástí (pneumatiky a disky), zkoumání odstraněných čísel a pozměněných čísel (VIN kódy u aut- metalografická expertiza) atd.

5) mikroskopy – jsou to materiální stopy, které jsou velmi malých rozměrů, nepatrného množství nebo malé koncentrace, pouhým okem sotva viditelné, složité vyhledávání, zajišťování na leukoplast nebo želatinovou daktyloskopickou fólii, zkoumá výhradně laboratoř, zásady zajištění jako první, zkoumání jako poslední

6) kriminalistická pyrotechnika

Zabývá se zkoumáním neznámých předmětů a látek za účelem zjištění, zda jde o výbušninu nebo municii, určuje jejich druh a způsobilost a uvádí, jaké následky by mohla způsobit

-výbušnina je látka ve kterých probíhají chemické reakce se vznikem tepla a je současně uvolňováno velké množství par a plynů o vysokém tlaku

- výbušniny se dělí na STŘELIVINY (střelný prach) – TRHAVINY (TNT, perunit, zejména SEMTEX – něco jako pervitin, „závidí celý svět“) – TŘASKAVINY (palníky, rozbušky) a PYROTECHNICKÉ SLOŽE (prostředky zábavné pyrotechniky)
- vyhledávání a zajišťování stop
 - o vyhledání a zajištění nevybuchlých předmětů (továrně vyrobených a podomácku-nebezpečnější)
 - o vyhledání a zajištění stop po výbuchu

7) kriminalistická počítačová expertiza- zkoumá PC (stolní i přenosné), hard-software, mobilní telefony, diáře, komunikační techniku, čipové a jiné karty, – s cílem zajistit a zjistit obsah, pořizování kopií a dokumentování obsahu

8) kriminalistická videoexpertiza a fotografická expertiza – zkoumá přístroje, snímky, nosiče snímků, zjišťování dodatečných zásahů a určování místa a osob podle snímků atd.